

Instrucció

05/2022

Acompanyament dels pacients per gossos d'assistència en els centres sanitaris i en els trasllats en transport sanitari

Àmbit d'aplicació

Servei Català de la Salut (CatSalut)

Sistema sanitari integral d'utilització pública de Catalunya (SISCAT)

Índex

1. Exposició de motius
2. Objecte
3. Acompanyament dels pacients per gossos d'assistència en els centres sanitaris
4. Acompanyament dels pacients per gossos d'assistència en transport sanitari
 - 4.1. Atenció inicial
 - 4.2. Durant el trasllat
5. Limitacions, prohibicions i requisits del dret d'accés a l'entorn dels usuaris de gossos d'assistència
 - 5.1. Limitacions
 - 5.2. Prohibicions
 - 5.3. Requisits
6. Entrada en vigor

1. Exposició de motius

La Llei 19/2009, de 26 de novembre, regula l'accés a l'entorn de les persones acompanyades de gossos d'assistència, i estableix que una persona usuària d'un gos d'assistència té reconegut el dret d'accés a l'entorn acompanyada de l'animal en els termes establerts en aquesta Llei.

L'article 11, Dret d'accés a l'entorn, estableix, entre d'altres previsions, que l'usuari o usuària d'un gos d'assistència té reconegut el dret d'accés a l'entorn acompanyat de l'animal en els termes establerts en aquesta Llei i que el dret d'accés a l'entorn comporta la facultat de l'usuari o usuària d'accedir als espais i àmbits que determina l'article 12, acompanyat del gos d'assistència i en condicions d'igualtat amb la resta de ciutadans.

L'esmentat 12 determina els tipus de llocs, locals, establiments, allotjaments, transports i espais públics o d'ús públic, entre els quals s'inclouen els centres sanitaris i assistencials, tant públics com privats, així com qualsevol tipus de transport públic o d'ús públic, serveis de taxi o serveis anàlegs en l'àmbit de les competències de les administracions catalanes i que es dugui a terme el servei al territori de Catalunya.

En l'àmbit sanitari es considera que cal tenir en compte el principi d'igualtat en l'accés, el qual està reconegut a l'article 3, apartat 2 i 3, de la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat, que estableix que l'accés a les prestacions sanitàries es duu a terme en condicions d'igualtat efectiva.

Atès l'article 6.1.c) de la Llei 15/1990, de 9 de juliol, d'ordenació sanitària de Catalunya, que estableix la finalitat del Servei Català de la Salut (CatSalut) de la coordinació de tot el dispositiu sanitari públic i de cobertura pública i la millor utilització dels recursos disponibles, i l'article 7.1.f), que preveu la funció d'establir directrius generals i criteris d'actuació vinculants quant als centres, serveis i establiments adscrits funcionalment al Servei Català de la Salut, pel que fa a la seva coordinació amb el dispositiu sanitari públic.

D'acord amb l'article 11 del Decret 118/2014, de 5 d'agost, sobre la contractació i prestació dels serveis sanitaris amb càrrec al Servei Català de la Salut, que preveu les instruccions del Servei Català de la Salut i que estableix que les entitats proveïdores de serveis sanitaris han de complir les instruccions que el Servei Català de la Salut dicti en el marc de les seves competències.

En exercici de les facultats que m'atorguen els articles 16 i 17 de la Llei 15/1990, de 9 de juliol, d'ordenació sanitària de Catalunya, dicto aquesta Instrucció.

2. Objecte

L'objecte d'aquesta Instrucció és establir, d'acord amb el marc legal, el règim per a l'acompanyament dels pacients per gossos d'assistència en centres sanitaris i en els trasllats en transport sanitari.

3. Acompanyament dels pacients per gossos d'assistència en els centres sanitaris

Quan s'atengui una persona acompanyada d'un gos d'assistència, cal facilitar l'exercici d'aquest dret.

El gos d'assistència ha de complir els requisits que consten a l'apartat 5 d'aquesta Instrucció i es pot exigir a la persona titular que mostri el carnet identificatiu del gos que s'esmenta en el referit apartat 5.

Els directors dels centres sanitaris prendran les disposicions oportunes per fer efectius els drets de les persones acompanyades per gossos d'assistència de tenir accés als centres en companyia dels seus gossos d'assistència, no podent-se limitar aquest dret d'accés a les àrees obertes al públic només per motiu de les característiques del servei sanitari que presti el centre.

Els gossos d'assistència han de restar al costat de la persona degudament subjectats, cuidant que la presència d'aquests animals no produeixi distorsió en els serveis dels referits espais, i han de portar posat el morrió.

4. Acompanyament dels pacients per gossos d'assistència en transport sanitari

4.1. Atenció inicial

Un membre de la unitat que realitzi el servei (TSU o TSNU) ha de fer el control del gos en el moment d'arribar al lloc de l'incident i/o servei, si la situació de l'estat del pacient ho permet. Si al lloc de l'assistència s'hi troba un familiar o persona veïna o acompanyant, se li ha d'encarregar aquesta feina.

Tanmateix, es pot derivar aquesta custòdia al personal de seguretat o a l'autoritat policial, si és el cas.

4.2. Durant el trasllat

La normativa estableix l'obligació del conductor del vehicle de mantenir la seva llibertat de moviments, preservar el camp de visió i vetllar en tot moment per la seguretat dins el vehicle.

El trasllat del gos s'ha de portar a terme d'acord amb les condicions següents.

- 1. En cas d'ambulància no assistencial (tipus A), el gos s'ha d'ubicar a la cabina assistencial, al terra del vehicle, als peus de l'usuari i subjecte per l'usuari amb els sistemes de retenció específics a aquest efecte.
- 2. En cas d'ambulància assistencial tipus B i C, el gos s'ha d'ubicar a la cabina de conducció, al terra del vehicle, als peus de l'usuari i subjecte per l'usuari amb els sistemes de retenció específics a aquest efecte.

En aquest cas, no és necessari retirar l'arnès de subjecció especial del gos guia. El mateix arnès del gos s'ha de fer servir per enganxar la peça específica del sistema de retenció, connectada a l'encolatge del cinturó de seguretat.

El sistema de retenció s'ha d'ajustar donant un marge de llargària correcte que asseguri i minimitzi la mobilitat del gos, per evitar interferències cap al professional que fa tasques de conducció i de forma que s'asseguri l'animal en cas de col·lisió del vehicle, frenada brusca o d'altres maniobres imprevistes del vehicle.

En qualsevol cas, el gos no ha de pujar als seients de la cabina de conducció, ja que l'animal ha d'estar ensinistrat per no fer aquesta acció. Així i tot, s'ha de col·locar un llençol de paper com a mesura d'higiene

Cal desactivar manualment el coixí de seguretat (*airbag*) de l'acompanyant durant el trasllat del gos d'assistència, per tal d'evitar lesions greus a l'animal en cas d'accident. Aquesta maniobra únicament és possible als vehicles d'intervenció ràpida (unitats VIR).

En tot cas, s'ha de preservar les condicions higièniques del vehicle de transport sanitari.

Una vegada a l'hospital, el personal de seguretat és l'encarregat de la gestió, el control, la custòdia i l'autorització d'entrada de l'animal.

Pel que fa al trasllat, en cap cas es pot fer el trasllat en helicòpter.

5. Limitacions, prohibicions i requisits del dret d'accés a l'entorn dels usuaris de gossos d'assistència

5.1. Limitacions

D'acord amb l'article 15, de l'esmentada Llei 19/2009, de 26 de novembre, Limitacions del dret d'accés a l'entorn dels usuaris de gossos d'assistència, a l'apartat 1 estableix que l'usuari o usuària no pot exercir el dret d'accés a l'entorn reconegut en l'esmentada Llei, si es dona alguna de les circumstàncies següents:

- a) El gos d'assistència presenta signes evidents de malaltia, com ara deposicions diarreïques, secrecions anormals o ferides obertes.
- b) El gos d'assistència mostra signes evidents de manca d'higiene.
- c) Existeix una situació de risc imminent i greu per a la integritat física de l'usuari o usuària del gos d'assistència o de terceres persones.
- d) En cas que s'hagi incoat el procediment de suspensió que disposa l'article 8 de l'esmentada Llei 19/2009, del 26 de novembre.

5.2. Prohibicions

L'article 15, a l'apartat 3, lletra b) de l'esmentada Llei 19/2009, del 26 de novembre, estableix que el dret d'accés a l'entorn dels usuaris de gossos d'assistència es prohibeix als espais següents: les sales d'operacions, els espais on es duen a terme les cures i els tractaments dels serveis d'urgències, les zones de cures intensives o qualsevol altra zona que per la seva funció hagi de restar en condicions higièniques especials.

5.3. Requisits

Entre d'altres requisits, cal tenir en compte que, d'acord amb el que estableix l'article 6, apartat 1,

de l'Ordre ASC/573/2010, de 3 de desembre, de desplegament parcial de la Llei 19/2009, de 26 de novembre, de l'accés a l'entorn de les persones acompanyades de gossos d'assistència, els gossos d'assistència, sempre que estiguin prestant servei a l'usuari o usuària, han de portar un distintiu d'identificació que consisteix en dos elements: una capa o, en el cas de gossos guia o pigall, una corretja amb l'expressió "Gos d'assistència", i una placa metàl·lica col·locada en el lloc més visible del collar de l'animal, d'acord amb el que s'especifica a l'annex 2 de l'esmentada Ordre.

Si es considera necessari, es podrà exigir que es mostri el carnet identificatiu del gos d'assistència, establert a l'article 5 de l'esmentada Ordre ASC/573/2010, de 3 de desembre.

6. Entrada en vigor

Aquesta Instrucció entra en vigor el dia de la seva signatura.

Signada digitalment en data 19 de juliol de 2022

Directora